

nøje knyttes til Valgene i Enmandskredsene, og at intet Tillægsmandat vil blive udpeget udover netop den i Kredsene stedfundne Afstemning. Den Fremgangsmaade, som Lovforslaget foreslaar, er da følgende: Ved Rigsdagens Slutning meddeles det af Folketingets højtærede Formand til Indenrigsministeren, hvilke Partier der findes i Folketinget. Endvidere kan 14 Dage før Valget 3,000 Vælgere meddele Indenrigsministeren, at de agter at deltage i Valget som nyt Parti. Dernæst kan to eller flere Kandidater, der ikke ønsker at tilhøre noget Parti, erklære, at de støtter hinandens Valg; de danner da et Kandidatforbund, der i det følgende behandles lige med et Parti. Med andre Ord, de bestaaende Partier i Rigsdagen vil deltage, nye Partier kan anmeldes, og Kandidater kan stille sig udenfor Partierne og, hvis de har Sympati for hinanden, støtte hinanden og derved skaffe hinanden Tillægsmandaternes Fordel. Naar Stemmerne afgives, afgives de paa de Kandidater, som har stillet sig, og Kandidaterne har forinden Valget erklæret, hvilket Parti de tilhører, eller hvilket Parti de støtter, eller om de staar udenfor Partierne, og om de da tilhører noget Kandidatforbund. Ved at stemme for Kandidaten afgiver man samtidig Stemmen for det Parti, som vedkommende støtter eller tilhører, eller for vedkommende Kandidatforbund. Der har været Ønsker fremme om, at man skulde kunne stemme saavel paa Kandidat som paa Parti. Dette tror jeg er en uløselig matematisk Opgave — i alt Fald har jeg ikke truffet nogen, som har været i Stand til at paavise, hvorledes et saadant System kunde gennemføres — uden at dermed Partier eller visse Dele af Vælgerne kunde arbejde saaledes, at de modvirkede Ordningens Hensigt, Mandaternes forholdsmæssige Fordeling.

Naar Stemmerne er afgivne, optælles de paa sædvanlig Maade, og Valget i Enmandskredse opgøres nøjagtigt som nu. Indberetning indsendes paa samme Maade som nu gennem Udskrift af Valgbogen, og derefter foregaar Beregningen af Tillægsmandater. Jeg har foreslaaet, at den skal foretages efter Optælling af Mandaterne over hele Landet, ogsaa Færøerne, skønt Valget paa Færøerne jo undertiden foregaar paa et noget senere Tidspunkt end i det øvrige Land. Men jeg har ikke anset det for hensigtsmæssigt paa nogen Maade at stille Færøerne anderledes end de andre Landsdele i denne Henseende. Det er dernæst gjort til en Betingelse for at kunne faa et Tillægsmandat, at et Parti

har sejret i alt Fald i een Enmandskreds. Da Systemet overhovedet hviler paa Begrebet Valg i Enmandskredse, har man ment, at et Parti kunde ikke tænkes at eksistere og derigennem faa Ret til Tillægsmandater, hvis det ikke havde sejret i det mindste i een Enmandskreds.

Efter den største Brøks Metode foretages der nu en Undersøgelse af, hvor mange af de samlede 140 Folketingsmandater ethvert Parti har forholdsmæssigt Krav paa; det er en hurtig og klar Division, der her finder Sted. Det undersøges derefter, hvor mange Mandater Partierne har faaet ved Valget i Enmandskredse, og hvis et Parti i Enmandskredse har faaet flere Mandater, end der tilkommer det efter det samlede Antal, har det selvfølgelig intet Krav paa Tillægsmandat. Der er her noget, som der efter dette System ikke kan gøres noget imod. Hvis man vil anvende Systemet, maa man ogsaa tage den Mangel, der her kan forekomme, at et Parti ved Valgene i Enmandskredse kan faa flere Mandater, end det egentlig har Krav paa, men jeg betragter ikke dette som nogen afgørende Fejl. Jeg betragter det ikke som nogen afgørende Fejl, at der i selve Systemet ligger en Opfordring til kraftigt Arbejde i Enmandskredsene, til at sejre i Enmandskredsene. Det er dette Arbejde i Enmandskredsene, der har baaret vort politiske Liv tilfredsstillende hidtil. Hvis et Parti har faaet flere Kandidater, end det har Krav paa, er det derigennem givet, at de andre Partier ikke matematisk nøjagtigt kan faa, hvad der tilkommer dem, og der maa saa foretages efter den største Brøks Metode en forholdsmæssig Reduktion. Tillægsmandaterne foreslaas saa fordelt saaledes, at man begynder med at give Hovedstaden — København og Frederiksberg — dens Tillægsmandater og derefter giver det øvrige Land dets Tillægsmandater. Man kan selvfølgelig begynde ved hvad Ende, man vil, ogsaa begynde med det øvrige Land og derefter fordele Tillægsmandaterne i Hovedstaden; det vil ingen Indflydelse faa med Hensyn til Antallet af Mandater udenfor eller i København, idet Mandatantallet er lovfæstnet, men om man begynder det ene eller det andet Sted, kan medføre en Forskydning med Hensyn til, om Partierne faar et af de dem tilkommende Mandater fra Hovedstaden eller fra Landet. Imidlertid, vil man have Mandatantallet i Hovedstaden fæstnet, for at der ikke skal kunne tilføres den uretmæssige Fordel, tror jeg ogsaa, det er rigtigt at